

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ

သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု

ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ သဘောကွင်းကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ သဘောကွင်းကျေးရွာအကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၄

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီဇံ----- ၁၆

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၈

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၂

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၅

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၆

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၈

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၀

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၁

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၁

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၃

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၅

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၆

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၇

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၉

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၃၉

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်း ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤသင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ သဘောကွင်းကျေးရွာ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ သဘောကွင်းကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

သဘောကွင်းကျေးရွာသည် လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်းစလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စုတွင်တည်ရှိပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းနှင့်လယ်လုပ်ငန်းများ အများစုနေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် အိုင်မကျေးရွာ၊ အမတ်ကြီး၊ ကွင်းပေါက် အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် အမတ်မလေးကျေးရွာ၊ မြောက်ဘက်တွင် ရေချိုးကန်ကျေးရွာ၊ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် သောင်ကလေးကျေးရွာတည်ရှိပါသည်။ သဘောကွင်းမှ အိုင်မ (45) နာရီ၊ သဘောကွင်းမှ အမတ်ကြီး (55) နာရီ၊ ကွင်းပေါက် (1) နာရီ၊ သဘောကွင်းမှ လပွတ္တာသို့ (5)နာရီ သွားရပါသည်။ သဘောကွင်းကျေးရွာသည် ရွာတန်းရှည်ဖြစ်ပြီး ရေမျက်နှာပြင်အောက် (460) ခန့်ရှိပါသည်။

၂.၂ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ အကြောင်း

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ် ကျေးရွာအုပ်စုတွင်တည်ရှိပါသည်။ လွန်ခဲ့သော်နှစ်ပေါင်း (100) ကျော် ခန့် (1913) ခုနှစ်တွင် စတင်၍တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ဂျပန်ခေတ်၌ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောတစ်စင်းမြှုပ်၍ သောင်ထွန်း သော်အခါ သင်္ဘောပေါ်တွင်ရွာတည်သောကြောင့် ထိုသင်္ဘောအားအစွဲပြု၍ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ ဟုခေါ်တွင်စေခဲ့ပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ယခုကျေးရွာတွင် တစ်ဆယ့်နှစ်ရာသီ ကျင်းပသော လူမှုရေးဘာသာရိုးရာပွဲများလည်း ကျင်းပလျက်ရှိကြပါသည်။

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် လူမျိုး ကရင်၊ ဗမာ နှစ်ခုရှိပြီး၊ ခရစ်ယာန်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုကိုး ကွယ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ သာရေး/ နာရေး ကိစ္စများကို အတူတကွလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ခရစ်ယာန်ဘာသာကျောင်း (1) ကျောင်းရှိပါသည်။ စီးပွားရေးအနေနှင့် ရေလုပ်ငန်း နှင့် ပင်လယ်လုပ်ငန်း၊ ကျဘမ်း လုပ်ငန်းများကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ပညာရေးအနေနှင့် ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသော်ကြောင့် ကျေးရွာရှိ ကလေးများသည် အခြေခံပညာကို အမတ်ကလေးစာသင်ကျောင်းတွင် တက်ရောက်ခြင်း၊ အလယ်တန်းအဆင့်ဆင့်ကို အိုင်မ စာသင် ကျောင်းတွင်တက်ရောက်ပညာသင်ကြားကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးအနေနှင့် ကျေးရွာတွင် ကုသကြ ခြင်း၊ အရေးပေါ်ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် (5) နှစ်အောက်ကလေးများကိုမူ၊ ပြင်စလူဆေးရုံနှင့် လပွတ္တာ (3) မိုင် ဆေးရုံတွင် တက်ရောက်ကုသကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အများအားဖြင့် ကရင် စကားနှင့် မြန်မာစကားကိုသာ အဓိကပြောကြပါသည်။

လူမှုရေး- လူဦးရေ (၃၀၀) နှင့် အိမ်ထောင်စု (၇၆) ရှိပြီး ကျား (၁၃၃) ယောက်၊ မ (၁၆၇) ယောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ဗမာနှင့်ကရင်လူမျိုးများ အဓိကနေထိုင်ကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသည်။ မြန်မာစကားနှင့် ကရင်စကားကို အဓိကဘာသာစကားအဖြစ် အသုံးပြုကြပါသည်။ တစ်ဆယ့်နှစ် လရာသီကျင်းပသောလူမှုဘာသာ ရိုးရာပွဲများကိုနှစ်စဉ်ပြုလုပ်ကျင်းပကြသည်။

စီးပွားရေး- အဓိကစီးပွားရေးမှာလယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ငန်းနှင့် ကျပန်း လုပ်ငန်းတို့ဖြစ်သည်။ အဓိကထွက်ကုန်မှာ ဂဏန်း၊ ငါး၊ ပုစွန်တို့ဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြ ပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

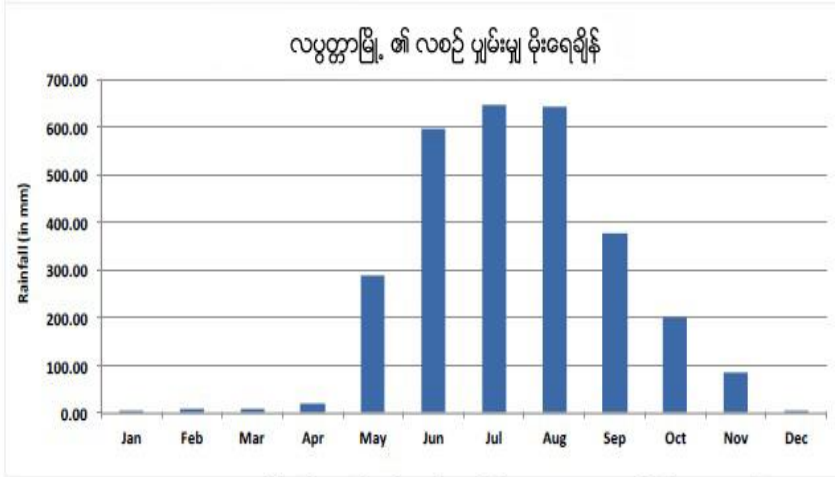
လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာလတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည် (ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံတော်လ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြနေသည်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ် နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

ပုံ (၃၇)၊
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
လပွတ္တာမြို့နယ်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

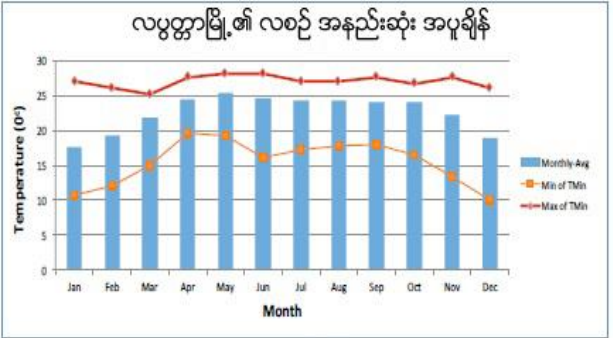
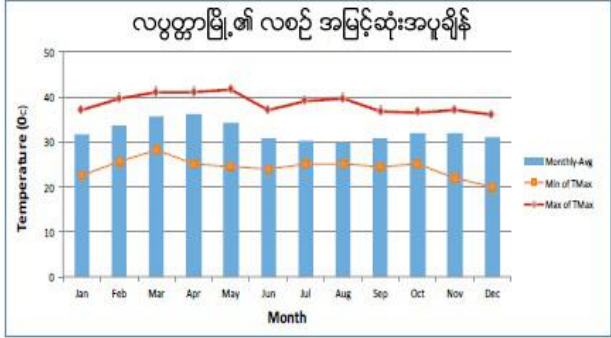

ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့ ၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေအပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

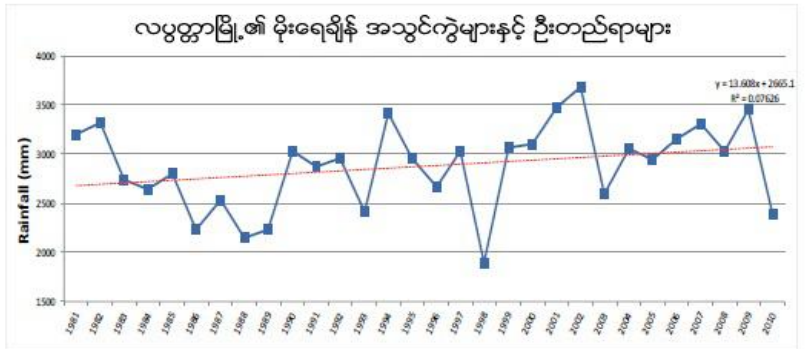
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (ပဲ) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပွတ္တာမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း
 ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ
 နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀)
 မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
 inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ
 အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။
 အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈
 ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို
 တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး
 အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၄၀၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ်
 အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောင်မျဉ်းသည်
 ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း
 (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။
 ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ
 ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈
 ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄
 ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀
 မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀
 မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)
 ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော
 မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။
 နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ
 (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည်
 ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊
 (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီးအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ

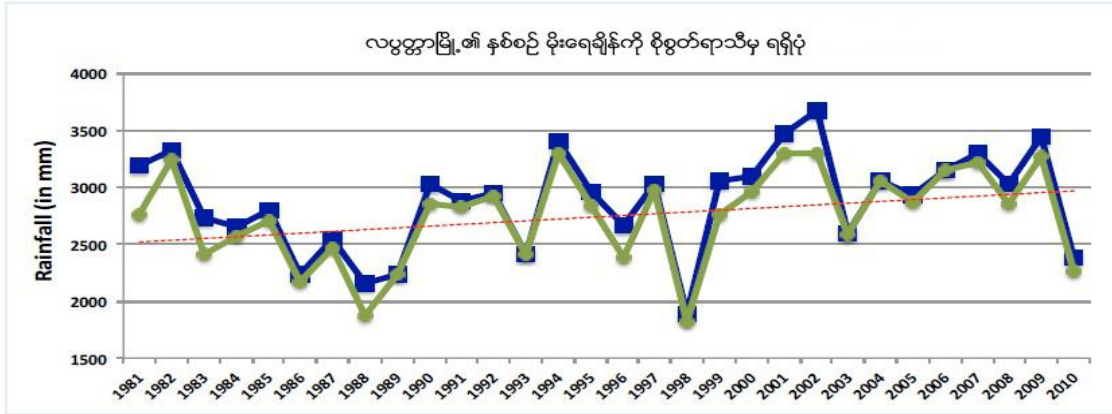
၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

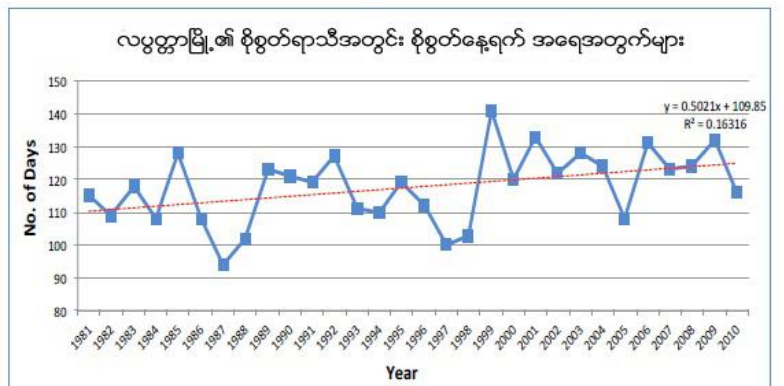
ယင်းနှစ်များ အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ (နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ (၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည် ။ (၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် (စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် (၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် (၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့်

မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အမြင့်ဆုံး အပူချိန်

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅၇ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

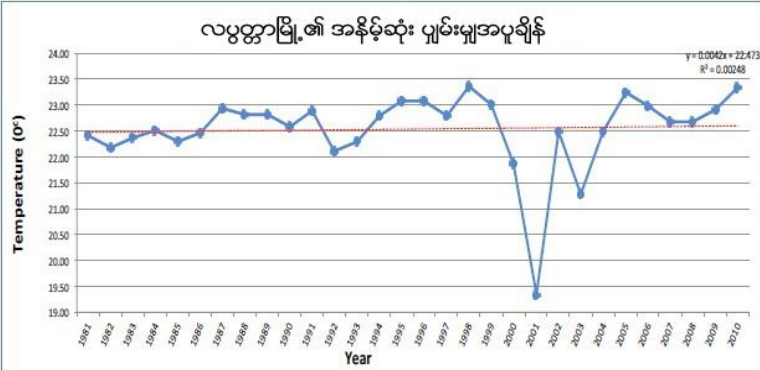
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ

ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ

စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအာဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပွတ္တာမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ရာသီဥတုဆိုးရွာမှု နှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့်နည်း
၁။	ရေကြီးခြင်း	၁၉၉၉	အိမ်များပျက်စီး၊ လယ်ယာမြေများပျက်စီး	ကိုယ်ထူကိုယ်ထပြန်လည်ထူထောင်
၂။	ဆူနာမီ(ရေလှိုင်း)	၂၀၀၄	ကမ်းခြေရှိအိမ်များပျက်စီး	ကိုယ်ထူကိုယ်ထပြန်လည်ထူထောင်
၃။	မာလာ(မုန်တိုင်း)	၂၀၀၆	-	-
၄။	နာဂစ်(မုန်တိုင်း)	၂၀၀၈	လူသေဆုံးခြင်း၊ နေအိမ်များပျက်စီးခြင်း၊ မစ္စည်းဥစ္စာများဆုံးရှုံး၊ တိရိစ္ဆာန်များသေဆုံးခြင်း	NGO၊ ဘာသာရေး၊ ကြက်ခြေနီ၊ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ပြန်လည်ထူထောင်
၅။	အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း	၂၀၁၆	ကျန်းမာရေးထိခိုက်	ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆေးကုသသည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ ၏ ဘေးအန္တရာယ်နောက်ခံသမိုင်းသုံးသပ်ချက်တွင် (၁၉၉၉) တွင် ရေကြီးမှု၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဆူနာမီရေလှိုင်း၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် မာလာမုန်တိုင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် နာဂစ်မုန်တိုင်းနှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းတို့ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းဘေးအန္တရာယ်များတွင် နာဂစ်မုန်တိုင်းသည် အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ လူသေမှုပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် လုပ်ငန်းကိရိယာအားလုံးကို ပျက်စီးပြစ်ခဲ့ပါသည်။ အခြားဘေးအန္တရာယ်များမှာ ရွာသားများအပေါ် ထိခိုက်မရှိပေ။ ထို့အပြင် သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် အပူလွန်ကဲမှုများနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ပြန်ကျရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် ပြောင်းလဲမှု၊ ပြင်းထန်မှုများကို စဉ်းစားကြည့်ရာတွင်လည်း ကျေးရွာသားများမှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာများနည်းပါးသောကြောင့် အများအပြားမသိနိုင်ပေ။

ထို့ပြင် ရွာသားများ မှာ စဉ်းစားမိသည်ကို ဖော်ပြရလျှင် သစ်တောများပြုန်းတီးမှုကြောင့် ဤသို့ ပြန်လည်ပြောင်းလဲသော ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ဟု ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာသူ/ သားများအနေဖြင့် ယခုလိုပြင်းထန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် နောင်အနာဂတ်ကလေးများ လက်ထက်တွင် မုန်တိုင်းဆိုလျှင် နာဂစ်လိုတိုက်နိုင်ပြီး သို့သော် ရန်ဖန်ရန်ခါမဟုတ်ဘဲ ရာသီ အလိုက် မုန်တိုင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်လာလျှင် ရွာ၏ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများမှာလည်း မုန်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။ ဆုံးရှုံးမှုများမှာလည်း ယခုက (၁၀%) ဆိုလျှင် နောင်တွင် (၁၀၀%) အထိ ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် အစာအဟာရများမှာလည်း ထိုသို့ ဘေးအန္တရာယ်များ ပြင်းထန်လျှင် ဆုံးရှုံးမှုမှာ အလွန်ပင်များပြားပြီး ဖြစ်ပြီးနောက် စားစရာမရှိလောက်အောင် ကုန်ဆုံး နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းတင်ပြပါသည်။

ရေကြီးမှုသာ ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးတွင် ပြင်စလူမြို့တွင် သွားရောက်ကုသကြရပြီး သွားရန် စက်လှေငှားရမ်းမှုမှာ ခက်ခဲလှပါသည်။ အခြားရွာများမှ ငှားရမ်းရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်ဖျားနာမှုများကို အမတ်ကလေးကျေးရွာရှိ ဆရာများနှင့် ကုသကြရသည်။ မြို့သို့သွားရောက် ကုသသူများမှာ ပြေလည်သူများအနည်းငယ်ရှိပြီး အများစုက ရွာတွင်သာကုသကြ ရသည်။ ငွေကြေးအခက်အခဲရှိကြသည်။

ပညာရေးတွင်လည်း အခြားရွာများသို့ သွားရောက်တက်ကြ ရသည်။ ဤကျေးရွာတွင် ကျောင်းမရှိပေ အမတ်ကလေးမူလတန်းကျောင်းသို့လည်းကောင်း၊ အိုင်မအထက်တန်း ကျောင်းသို့ လည်းကောင်း သွားရောက်တက်ကြရသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင် လမ်းများမကောင်းသောကြောင့် သွားလာရာတွင် ကလေးများအတွက် ခက်ခဲလှပါသည်။ သွားလာရေးတွင်လည်း အရှေ့ဘက် ကွင်းပေါက် (၃) မိုင် (၁) နာရီ၊ အိုင်မ (၄၅) မိနစ် (၁)မိုင်ခွဲ၊ အမတ်ကြီး (၅၅) မိနစ် (၂) မိုင်ထိ သွားကြရသည်။ အနောက်ဘက်နှင့် အနောက် မြောက်ဘက်တွင် သောင်ကလေးကျေးရွာနှင့် ရေကြိုကန်ကျေးရွာများသို့ သွားရောက်ကြရ ပါသည်။ သို့သော် မိုးတွင်းကာလတွင် ရေအိုင်များ၊ ရွံ့အိုင်များရှိသောကြောင့် သွားလာရေးမှ ခက်ခဲလှပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အားသာချက်တစ်ခုမှာ လူမျိုးနှစ်ခုမှာ ဗမာနှင့်ကရင်တို့ဖြစ်ပြီး လုပ်ဆောင်ချက် အားလုံးကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြ ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အကန့်သတ် နယ်မြေများ၊ ရှားပါးသားကောင်များရှာမတွေ့နိုင်တော့ပေ သို့သော်ကျေးရွာသည် ဒီရေတော စိုက်ခင်းနှင့် နီးလျက်ရှိပါသည်။ သဘာပတ်ဝန်းကျင်ကိုစပ်ဆက်သော အကြောင်းအရာများကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် အရည်အသွေးလျော့ကျမှုမရှိပေ။ သို့သော် သစ်တောများမှာ လျော့နည်းမှုရှိလာ ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု နည်းလမ်းများနှင့် ခိုလှုံသော အဆောက်အအုံမရှိပေ၊ မြေယာများမှာ အသုံးပြုလျှင် ရန်ကွင်းများကြောင့် လယ်ယာမြေ စိုက်ပျိုးမှု မအောင်မြင်မှုများဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူများသည် စားသောက်မှုများ ဈေးများကိုအားလုံးသုံးစွဲနိုင်သည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၊ အမျိုးသမီးများဖြစ်ပါသည်။ ကလေးများမှာလည်း ရွာထဲတွင် ပို၍နေထိုင်လာကြပါသည်။ ရပ်လေးမျက်နှာအသီးသီးမှရွာများကို ဈေးရောင်းဈေးဝယ်မှုကြောင့် အဓိကသွားလာကြပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သဘောကွင်းကျေးရွာတွင် လက်ရှိနေသော အရင်းအမြစ်များမှာ တံတား၊ မြစ်ချောင်း၊ ရေကာတာ၊ အိမ်၊ ဈေးဆိုင်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ဘုရားကျောင်း၊ ကျောက်ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ ဥယျာဉ်၊ လယ်၊ လမ်း၊ စက်ဘီး၊ ဆိုင်းကယ်၊ မိုးရေလှောင်ကန်၊ သင်္ချိုင်း၊ လှေ၊ သစ်တောများရှိပါသည်။ ၎င်းအရင်းအမြစ်များကိုမီခို၍ ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုများသည် စားဝတ်နေရေး၊ လူမှုရေးစသည်တို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များဆုံးရှုံးမှုများကြုံတွေ့ကြရပါသည်။

လူမှုရေးပြုမြေပုံ

သဘောကွင်းကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ (76) လုံးရှိပါသည်။ လူဦးရေမှာ ကျား (235) မ (265) ဦးနှင့် အိမ်ထောင်စုမှာ (80) လုံးရှိပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အနေနှင့် လျော့ကျမှုရှိပါသည် အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးရွာရှိလူထုများသည် ထင်းခုတ်သော်ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ

တွင် မတူညီသောလူနှစ်ဦးရှိပါသည်။ ကရင် (ခရစ်ယာန်) ဗမာ (ဗုဒ္ဓ) နေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ တွင်မတူညီသောလုပ်ငန်းများမှာ ဥယျာဉ်၊ လယ်၊ ရေလုပ်ငန်း၊ ကျဘမ်း စသည်လုပ်ငန်းများအား လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ယခုတွင်မူသားငါးများရှားပါးလာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ များလည်းရှိပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်းနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများသည် ကျေး ရွာ၏ တောင်ဘက်တွင်နေထိုင်ကြပြီး သာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အများဆုံးထိခိုက်ကြပါ သည်။ ၎င်းတို့အုပ်စုတွင် သက်ကြီးရွယ်အို (3) ဦး ကိုယ်ဝန်ဆောင် (1) ဦးရှိပါသည်။ အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းအနေနှင့် ခွဲခြားထားမှုမရှိခြင်း၊ အတူတစ်ကွလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကျရောက်ပါကလည်း၊ ကြိုတင်သတိပေးခြင်း ပြောင်းရွှေ့ခြင်းများလည်းပြုလုပ်ကြပါ သည်။

စဉ်	အုပ်စုအမည်	ကျား	မ	စုစုပေါင်း
1.	သက်ကြီးရွယ်အို	5	4	9
2.	မသန်စွမ်း	4	1	5
3.	ကိုယ်ဝန်ဆောင်		2	2
4.	5 နှစ်အောက်ကလေး	25	30	55
5.	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သူ		4	4

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများအနေဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အို ကျား(5) + မ(4) စုစုပေါင်း (9) ဦး၊မသန်စွမ်းကျား(4)+မ(1) စုစုပေါင်း(6)ဦး၊ကိုယ်ဝန်ဆောင် (2)ဦး၊5နှစ် အောက်ကလေးကျား(25)+ မ(30)စုစုပေါင်း(55)ဦး၊အမျိုးသမီးဦးဆောင်သူ(4)ဦး ရှိပါသည်။ ၎င်း ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ဦးစားပေးအနေဖြင့် သတ်မှတ် ထားပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှု	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများကဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်နှင့် ပြီးစီးချိန်တွင်ဘယ်လိုပြုလုပ်နိုင်သလဲကူညီနိုင်သလဲ။	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအပေါ်ဘေးအန္တရာယ်များဘယ်လိုကျရောက်နိုင်သလဲ။	ဘယ်အချိန်မှာဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သလဲ။ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ။	ရပ်ရွာအတွင်းရွေးချယ်နိုင်မည့် အခွင့်အရေးရရှိနိုင်ပါသလား။
(ဘောက်လုပ်ခြင်း) ဂဏန်းထောင်ခြင်း - ဂဏန်းရရှိခြင်း၊ ကောက်စိုက်၊ ကောက်ရိတ်၊ မြေကြီးပေါက်	ဂဏန်းသည်နေ့စဉ် ဝင်ငွေရသည်။ နေ့စဉ်ရှာရသည်။ စားရန်အတွက် ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များသည် ဂဏန်းရရှိမှုမှာ တိုးခြင်းလျော့ခြင်းမရှိ။ ဈေးနှုန်းကျ/ဆင်းရှိသည်။	ဘေးအန္တရာယ်များသည် မိုးရာသီအစနှင့် မိုးရာ သီအတွင်းကျ ရောက်သည်။ ယင်းအချိန်တွင် စားဝတ်နေရေးဖူလုံရန်အတွက် မြေကြီးပေါက်ခြင်း၊ ကောက်စိုက်ကောက်ရိတ်ဟူသော နည်းလမ်းများကို လုပ်ကြံရပါသည်။	-
(ရေလုပ်ငန်း) ပိုက်၊ လှေ၊ စက်လှေ	ငါး၊ ပုစွန်များသည် နေ့စဉ်ဝင်ငွေရသည်။ နေ့စဉ်ဝင်ငွေကို ပြည့်စုံစေသည်။	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များသည် ငါး၊ ပုစွန်ရရှိမှုကို လျော့နည်းခြင်းကြောင့် စားဝတ်နေရေးကို လျော့နည်းစေသည်။	ဘေးအန္တရာယ်များသည် မိုးရာသီအစနှင့် မိုးရာ သီအတွင်းကျ ရောက်စေသည်။ ယင်းအချိန်တွင် စားဝတ်နေရေးအတွက် လုံလောက်သော အခြားနည်းလမ်းများကို ရွေးချယ်ရန်	-
(လယ်လုပ်ငန်း) စပါး၊ ဆန်	ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် လုံလောက်သော အစားအစာကို ပေးစွမ်းသည်။	ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် စပါးထွက်နှုန်းများကို လျော့ချစေသည်။ ထို့ပြင် အစားအသောက်အတွက် သိုလှောင်ထားသောစပါး ကျိများကို ဖျက်ဆီးသည်။ ထို့ပြင်တပိုင်တနိုင် စိုက်ပျိုးသော သီးပင်စားပင်များကို လည်း ပျက်စီးစေသည်။	ဘေးအန္တရာယ်များသည် မိုးရာသီအစနှင့် မိုးရာ သီအတွင်းကျရောက်စေလှူပြီး သီးနှံများကိုပျက်စီးစေသည်။	ခိုင်ခန့်သော သိုလှောင်ရုံများနှင့် နည်းပညာများ (ဥပမာ - ရေငန်အင်အားခံနိုင်သော စိုက်ပျိုးရေးမျိုးစေ့များအား အသုံးပြုခြင်း)

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ဇယားသုံးသပ်ချက်များမှာ ကျဘမ်း၊ ရေလုပ်ငန်း၊ လယ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြခြင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျဘမ်းသမားများမှာ ပုဇွန်သားပေါက်ထောင်ခြင်း၊ ဂဏန်းထောင်ခြင်း ကောက်ရိတ်၊ ပျိုးနုတ်၊ ကောက်စိုက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ထိုသူတို့၏ လုပ်ငန်းလုပ်ဘက်ကိရိယာတို့သည် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာ ပါက ထိခိုက်လွယ်သော ပစ္စည်းများဖြစ်၍ ဘေးအန္တရာယ်မကျရောက်ခင်သာ အကျိုးပြုနိုင်သည်။ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တို့တွင် ငါး၊ ပုဇွန်၊ ဂဏန်းများ ရှိမှု လျော့နည်းသွားခြင်းမရှိနိုင်ပါ။ သို့သော် အလုပ်မလုပ် နိုင်ခြင်းသာတွေ့ရှိရသည်။ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူတို့မှ ငါး၊ ပုဇွန်များ နေ့စဉ်ဝင်ငွေရရှိခြင်းဖြစ်၍ စားဝတ်နေရေးကို အဆင်ပြေစေသည်။ မုန်တိုင်းရှိစဉ်သာလျှင် ငါး၊ ပုဇွန်များ မရှာနိုင်ပါ၍ စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲရသည်။ မုန်တိုင်းသည် သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာသို့ မကြာခဏဝင်ရောက်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကယ်၍ ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ပါက လုပ်ဖက်လုပ်ငန်း သုံးပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးနိုင်သည်။ လယ်လုပ်ငန်းသမားများသည် မိုးတွင်းတစ်ရာသီသာလျှင် စိုက်ပျိုးလို့ ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရာသီဥတု မိုးများခြင်း၊ ရေကြီးခြင်းဖြစ်ပါက စပါးအထွက်ရှုံးခြင်း တွေ့ရှိရသည်။ လယ်များကို ရေငံမကျော်ဝင်ရန် တာကြီးကြီးပေါက်ရန်မှာလည်း ငွေကြေး မတက်နိုင်ခြင်း တို့ကိုတွေ့ရှိရသည်။ တစ်ရွာလုံးအနေနဲ့က ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အားလုံး ထိခိုက်လွယ်နိုင်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ပင်လယ်နှင့်နီး၍ ခိုင်ခန့်သော အဆောက်အဦး မရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ စွမ်း ဆောင်ရည်ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်အသိပညာပေးရရှိနိုင်မှု သုံးသပ်ချက်တွင် ရာသီ ဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီးစီစဉ်ခြင်းနှင့်ပြင်ဆင်ခြင်းအနေဖြင့် အရင်ကပြုလုပ်မှုရှိပြီး ယခုမှာတော့ ပြုလုပ် မှုမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရတယ်။ ဒေသအတွင်းမိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များရှိပါသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လိုက်လျော ညီထွေစွာနေထိုင်မှုကို သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာနေသူများအနေဖြင့် အနည်းငယ်သာနားလည်သည်ကို ဆွေးနွေးချက်များ အရ သိရပါသည်။ လိုက်လျောညီထွေစွာနေထိုင်မှုကို တစ်ရွာလုံးပါဝင်ရန်ဆန္ဒရှိသော်လည်း တချို့ အိမ်ထောင်စုများ သည် စားဝတ်နေရေးကြောင့်တွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုအတွက် ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုရှိကြောင်း တချို့က မရှိကြောင်းသုံးသပ်ချက်တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုများသည် မိမိတို့၏နေအိမ်များကို ခိုင်ခံ့အောင် ပြုလုပ်ထားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ရာသီဥတုလွန်ကဲမှု အကြောင်းကို သတင်းပေးသည်ကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဆက်သွယ်ရေးသည် ရပ်ရွာလူထု အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကို ကာကွယ်မှုရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

ကြက်ခြေနီ၊ မိခင်နှင့်ခလေး၊ အမျိုးသမီးရေးရာ၊ ပြည်ခိုင်ဖြိုး၊ NLD၊ SHG၊ VDMC၊ လယ်သမားအဖွဲ့များသည် အဖွဲ့အစည်းရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းများမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာ တွင် ဩဇာအရှိဆုံးနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်အချာနိုင်ဆုံးမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအဖွဲ့တို့၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် လူထုအပေါ် ဖိစီးမှုများမရှိပါဟု သုံးသပ်ပါသည်။

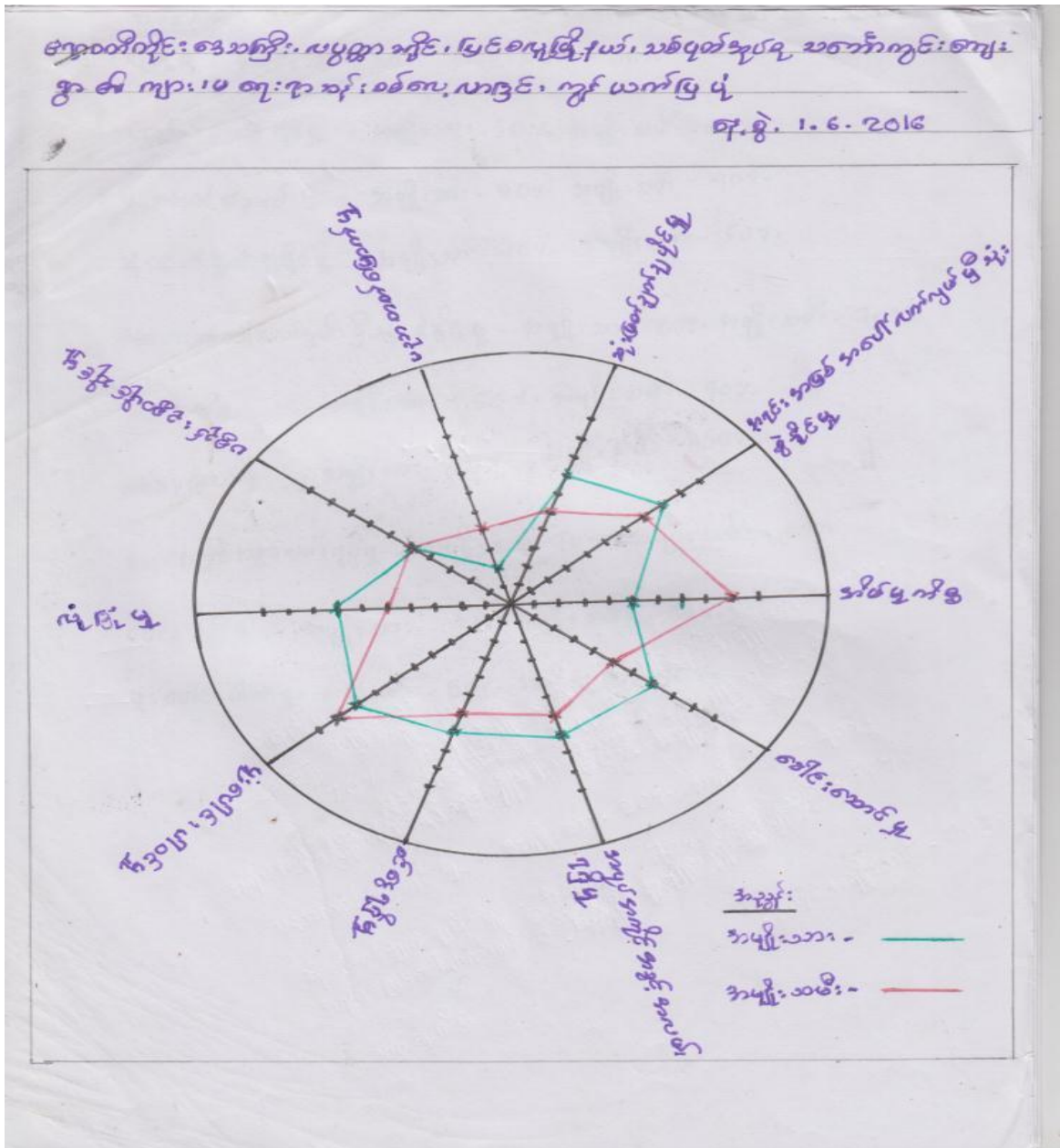
အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ -

၁။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	- ဦးရွှေကျား
၂။ ရပ်မိ/ဖအဖွဲ့	- ဦးဌေးအောင်
၃။ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့	- ဦးသက်ဦး
၄။ မီးသတ်အဖွဲ့	- ဦးဇော်ဇော်
၅။ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့	- ဒေါ်မိုးမိုးမြင့်လှိုင်
၆။ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	- ဒေါ်မြစန်း
၇။ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	- ဒေါ်သန်းအေး
၈။ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့	- ဒေါ်အေးအေးသင်း
၉။ NLD	- ဦးစိုးမြင့်
၁၀။ ပြည်ခိုင်ဖြိုး	- ဦးမောင်မောင်တာ
၁၁။ လယ်သမားကော်မတီအဖွဲ့	- ဦးအယ်သော
၁၂။ VDMC အဖွဲ့	- ဦးရွှေကျား
၁၃။ SHG အဖွဲ့	- ဒေါ်စေးဖော
၁၄။ Save the Children	- ဒေါ်အေးအေးသင်း
၁၅။ Actioraid Myanmar	- ဒေါ်ဇော်မိုး

စဉ်	ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
၁	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	ကျေးရွာ သာရေး၊ နာရေး ကိစ္စ၊ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအား လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေး အချင်းချင်းချိတ်ဆက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကျေးရွာလူထု များ အေးချမ်းစွာနေနိုင်ရေး လုပ်ဆောင်ပေးပါသည်။
၂	ရပ်မိ/ရပ်ဖ	အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျေးရွာ သာရေး၊ နာရေး ကိစ္စများအား အတူတကွ လုပ်ဆောင် ကြပါသည်။
၃	မီးသတ်အဖွဲ့	နေရာသီတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်များအကြောင်း ပညာပေး ခြင်း၊ မီးချိတ်၊ မီးကပ်များအား ချိတ်ဆွဲရန် သတိပေးခြင်း များပြုလုပ်ပေးကြပါသည်။

၄	ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့	ကျေးရွာရှိ လူထုများအေးချမ်းစွာနေနိုင်ရန် အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းနှင့် တကွ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၅	ကျန်းမာရေးကော်မတီ	ကျေးရွာရှိ ငါးနှစ်အောက်ကလေးနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များ ကျန်းမာရေး အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် ကူညီနိုင်ရန် ရန်ပုံငွေကောက်ခံခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၆	Actionaid Myanmar	ကျေးရွာရှိ လူထုများအား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်း၊ CRSA အဖွဲ့များအား ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း၊ SHG အဖွဲ့များဖွဲ့နိုင်ရန် နည်းပညာပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။
၇	Save The Children	ကျေးရွာရှိ ငါးနှစ်အောက်ကလေးနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များအရေးပေါ် အခြေအနေတွင် ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုအား ဆေးဝါးထောက်ပံ့ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။
၈	VDMC	အဖွဲ့ ရှိသော်လည်း ကျေးရွာအတွက် လုပ်ဆောင်မှုများ မရှိသေးပါ။
၉	SHG	ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် အဖွဲ့ဝင်များ ငွေစု/ငွေချေး လုပ်ဆောင်ပြီး ကျေးရွာအတွက် လုပ်ဆောင်မှုမရှိပါ။
၁၀	လယ်သမားအဖွဲ့	လယ်သမားအဖွဲ့သည် လယ်သမားအချင်းချင်း ကူညီ ထောက်ပံ့မှုသာရှိပြီး ကျေးရွာအတွက် လုပ်ဆောင်မှုမရှိပါ။
၁၁	အမျိုးသမီးရေးရာ	အဖွဲ့ ဖွဲ့ထားသော်လည်း ကျေးရွာအတွက် လုပ်ငန်းလုပ် ဆောင်မှုမရှိ။
၁၂	မိခင်နှင့်ကလေး	အဖွဲ့ ဖွဲ့ထားသော်လည်း ကျေးရွာအတွက် လုပ်ဆောင်မှု မရှိပါ။
၁၃	ကြက်ခြေနီ	အဖွဲ့သည်အရေးပေါ် ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ရှေးဦးသူနာပြုစုခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် ဖွဲ့ထားပါသည်။ သို့သော် ယခုလုပ်ဆောင်မှုမရှိပါ။
၁၄	NLD	ပါတီရေးကိစ္စသာ လုပ်ဆောင်သည်ကျေးရွာအတွက်မူ လုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိပါ။
၁၅	ပြည်ခိုင်ဖြိုး	ပါတီရေးကိစ္စသာ လုပ်ဆောင်သည် ကျေးရွာအတွက်မူ လုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိပါ။
၁၆	CRSA	တစ်ပိုင်တနိုင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပါသည်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ကျား/မ ရေးရာစမ်းစစ်လေ့လာခြင်း ကွန်ယက်ပြမြေပုံ ဆွေးနွေးခြင်းအားဖြင့် လုံခြုံမှုတွင် သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများမှာ ၅၀% ရရှိပြီး အမျိုးသားများမှာ ၇၀% ရရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုတွင်လည်း အမျိုးသမီးများမှာ ၅၀% ရရှိပြီး အမျိုးသားများမှာ ၅၀% ရရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး ပညာတတ်မြောက်မှုမှာ အမျိုးသားများသည်

အမျိုးသမီးများထက် ရာခိုင်နှုန်းများသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတွင် သဘောကွင်း ကျေးရွာတွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် သာလွန်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီသုံးစွဲနိုင်မှုသည် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် အနည်းငယ်သာ ရာခိုင် နှုန်းများသည်ကိုသာတွေ့ရှိရပါသည်။ အိမ်မှုကိစ္စ တွင်မှ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများနှင့် ရာခိုင်နှုန်း အလွန်နည်းနေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် နည်းနေသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် အနည်းငယ်သာ ရာခိုင်နှုန်းများနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများ ထက် သာလွန်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမှာတော့ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသားများနှင့် နည်းနေသည်ကို သုံးသပ်ချက်တွေ့ရှိပါသည်။ အကြောင်းအရာအားလုံး ခြုံငုံသုံးသပ်ရပါက သဘောကွင်းကျေးရွာတွင် အမျိုးသားများ သည် အမျိုးသမီးများနှင့် ရာခိုင်နှုန်း အနည်းငယ်သာများကြောင်း သုံးသပ်ချက်တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ကျေးရွာ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာ ပေးမှုများကို ရရှိနိုင်မှုသုံးသပ်ချက်တွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာပါက ပြန်လည် ထူထောင်ရန် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စနစ်၊ NGO အဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်သည် တွေ့ရှိရပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်ရွာတွင် ဒေသတွင်း မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဇင်ဇော်ငှက်များကုန်းတွင်း ဝင်လာပါက မုန်တိုင်းရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် အနာဂတ်တွင် သက်ရှိသက်မဲ့ အားလုံးသေကြေပျက်စီးကြမယ်ဟု နားလည် ထားသည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ လိုက်လျောညီထွေမှုကို အနည်းငယ် နားလည်သည်ကို တွေ့ရှိရပြီး ပါဝင်ရန်တချို့ကဆန္ဒရှိပြီး တချို့ကမပါဝင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအတွက် အစားအစာများ သိုလှောင်ထားခြင်း၊ နေအိမ်များကို ခိုင်ခန့်အောင် ပြုလုပ်ကြသည်ကိုဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရ ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်သတင်းပေးမှုအနေဖြင့် တာဝန်ရှိသူများမှ အော်လံဖြင့်သတိပေးခြင်း၊ လူလွတ်သတင်းပေးခြင်းများရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ် ရေးရရှိမှုကြောင့် ရပ်ရွာအတွင်းမှ အိမ်ထောင်စုများမှ သူတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှ လုပ်ငန်း များကို ကြိုတင် ကာကွယ်နိုင်သည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရတွေ့ရှိရပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်းမှတ်တမ်းတွင် ကျေးရွာကို လွန်ခဲ့သော (၅) နှစ်ခန့်ကစတင် တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာအမည်ကို ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှာ လွန်ခဲ့သောနှစ် (၆၀) တွင်သည်နေရာသည် ကျားများခိုအောင်းပြီး ကျက်စားနေ သော ကွင်းကြီးအတွင်းရှိသည့်အတွက်

ကွင်းမကြီးကျားချောင်လို့ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖြစ်ခဲ့သော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ဆူနာမီနှင့် နာဂစ်မုန်တိုင်းသာဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆူနာမီကြောင့်ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုရှိခဲ့သော်လည်း ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက် ပင်လယ်နှင့်နီးသော ပုဇွန်ကွင်းလုပ်သော အိမ်များသာ ထိခိုက် ပြီးကွင်းပျက်ဆီးပြီး ငါး၊ ပုဇွန်ဆုံးရှုံးခြင်း၊ လှေများပျက်စီးခြင်းသာ ရှိခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နာဂစ်မုန်တိုင်းတွင် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုအများဆုံးရှိခဲ့ပါသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများမှာ လူများ သေဆုံးခြင်း၊ လုပ်ငန်းကိရိယာများလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံး ခဲ့ပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာများနှင့် တိရိစ္ဆာန်များလည်း သေဆုံးပျက်စီးခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာတွင် မုန်တိုင်းသည် ဆိုးဝါးဆုံးဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်	သူတို့ကိုနောက်ဆုံးမုန်တိုင်း လွန်ကဲသည့် ဖြစ်ရပ်များ အကြောင်း ဘယ်လိုအသိပေး ခဲ့လဲ	သူတို့ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်း ကိုရရှိကြသလဲ
အမျိုးသား	ရေဒီယိုကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ နားထောင်ရန်၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ရေဒီယို
အမျိုးသမီး	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အချင်းချင်း	ရေဒီယို
ကလေး	မိသားစုဝင်	ရေဒီယို
အခြားအုပ်စု ရောဂါဖြင့်နေထိုင်သူ များအုပ်စု၊ သက်ကြီးပိုင်းသည်	မိသားစုဝင်	ရေဒီယို

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုရှိခဲ့ပါလျှင် ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ဖုန်းလှိုင်း များမှ သတင်းအချက်အလက်များရရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှ မြန်မာ့အသံရေဒီယိုအား အဓိက ဦးစားပေး သုံးကြပါသည်။ ရပ်ရွာတွင်သတင်းအချက်အလက်များအား အချိန်နှင့်တပြေးညီရရှိပါ သည်။ နောက်ဆုံး ရေကြီးသတင်းနှင့် မုန်တိုင်းသတင်းများကို ပြည်သူလူထုအား အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်း မှတစ်ဆင့် လော်စပီကာဖြင့် အသိပေးခြင်း၊ အချင်းချင်းအသိပေးခြင်းများပြုလုပ်ကြပါသည်။ ရပ်ရွာ လူထုအတွက်အထိရောက်ဆုံးသတင်းပေးနိုင်မှုမှာ ရေဒီယိုနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဖြစ်သည်။ ထိခိုက် လွယ်သူများက ၎င်းတို့၏ မိသားစုဝင်များအား အသိပေးခြင်းများပြုလုပ်၍ အသိပေးပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းသို့ဘေးန္တရာယ်များနှင့် ပက်သတ်၍ ကြိုတင်အသိပေးမှုရှိပါက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုမရှိအောင် ကြိုတင်ကာကွယ်လုပ်ဆောင်နိုင်ပြီး၊ ဆုံးရှုံးမှုကိုလည်းလျော့နည်းစေပါသည်။

ပဋိပက္ခကိုစစ်ဆေးခြင်း

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလူထုအချင်းချင်းသွေးစည်း စေသော်အကြောင်းအရာများမှာ ဘာသာရေးပွဲများအား အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးရွာသာရေးနာရေးကိစ္စနှင့် ကျေးရွာဖွင့်ဖွံ့ရေးကိစ္စများကိုလည်း တိုင်ပင်လုပ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ လူထုအတွင်းငြိမ်းချမ်းမှုများအား ခြိမ်းခြောက်စေသောအကြောင်းအရာများမရှိပါ။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးကွဲပြားမှုမရှိပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အချင်းချင်းညှိနှိုင်းကာ သဘောတူညီမှုရယူပြီးမှသာလျှင် လုပ်ဆောင်ကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သာရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်ပါက ဘုရားကျောင်း ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းစသည် အဆောက်အအုံများတွင် တွေ့ဆုံကာလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အဓိက ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှ အဓိကဆုံးဖြတ်ပါသည်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အမျိုးသား (10) ဦးရှိလျှင် အမျိုးသမီး (8) ဦးလောက်သာပါဝင်ဆုံးဖြတ်ပါသည်။ ဘေးဖယ်ခံထားရသူများမရှိပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှ လူထုအားလုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ အဓိကထားသော်ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတို့တင်းမာမှုများဖြစ်လာပါက အုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိ/ ရပ်ဖ များမှ အတူတကွ လုပ်ဆောင်မှသာသင့်တော်ပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	မတော်တဆကြောင့်ဖြစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဖြစ် (ကျောင်းမတက်နိုင်၊ စိတ်ညစ်တယ်၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်မယ်)	စိတ်ချမ်းသာအောင်ထားမယ်။
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	မိဘများကဒေါသထွက်လျှင်ရိုက်မယ်၊ ဆဲဆိုမယ် (စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မယ်၊ အိမ်ကထွက်သွားနိုင်မယ်)	နားလည်အောင်ပြောပြမယ်၊ မဆဲဆိုဘူး
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	အရမ်းငယ်တဲ့ကလေးတွေကို မိဘတွေက မလွှတ်ဘူး၊ ၁၅-၁၆ နှစ်တွေဆိုရင် တခါတလေလွှတ်တယ်၊ (စိတ်ညစ်မယ်၊ ဝမ်းနည်းမယ်)	သဘောပေါက်အောင်ပြောပြ၊ ပါဝင်လာအောင် ဆွဲခေါ်မယ်။

စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	ကျောင်းထွက်၊ လစာတန်းတူမရ၊ အလုပ်လုပ်နေရ (စိတ်ကျေနပ်မှုမရှိ၊ စိတ်ဓါတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကျဆင်းမယ်)	ပံ့ပိုးမှုတွေရရင် အဆင်ပြေမယ်၊ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အရင်းအနှီးရရန် အဆင်ပြေမယ်။
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုမရှိ၊ အဟာရချို့တဲ့ (ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှော့ဖြစ်မယ်)	ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာပဟုသုတတွေကို မိဘများအားပေးသင့်တယ်။
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိဘများက စီးပွားရေးအဆင်မပြေ၊ ပညာရေးကိုဦးစားမပေး (လူရာမဝင်၊ အကျင့်ပျက်နိုင်)	ပညာရေးပဟုသုတ မိဘများကိုပေးသင့်တယ်။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	နေပူပြင်းလျှင် ကလေးများနေမကောင်းဖြစ်မယ် (ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့)	အရိပ်ရသောနေရာတွင် နေခိုင်းမယ်၊ ကစားခိုင်းမယ်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးအပေါ် သက်ရောက်မှု သုံးသပ်ချက်တွင် ကလေးသူငယ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ မတော်တဆဖြစ်တာ၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဖြစ်တာ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ကျောင်းမတက်နိုင် စိတ်ညစ်တယ်၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်တယ်၊ ဖြေရှင်းနိုင်မှုနည်းလမ်းအနေဖြင့် ကလေးများကို စိတ်ချမ်းသာအောင်ထားရမယ်၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အိမ်တွင်းပြဿနာအနေဖြင့် မိဘများကရိုက်တယ် ဆဲဆိုတယ်၊ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မယ် အိမ်က ထွက်သွားနိုင်တယ်၊ ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများမှာ နားလည်အောင်ပြောပြမယ်၊ မဆဲဆိုပြုလုပ်နိုင်ပါက ကောင်းမည်ဟုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရေး ရွာရေးတွင် မိဘများကမလွှတ်တာတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက်အနေဖြင့် စိတ်ညစ်မယ်၊ ဝမ်းနည်းမယ်၊ ဖြေရှင်းနိုင်တာ ကတော့ သဘောပေါက်အောင်ပြောပြပြီး ပါဝင်လာအောင် ဆွဲခေါ်သင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲအနေဖြင့် မိဘများက စီးပွားရေးအဆင်မပြေလို့ ကျောင်းထွက်အလုပ်လုပ်ရင် လစာတန်းတူမရ အလုပ်လုပ်နေရအကျိုးဆက်အနေဖြင့် စိန်မကျေနပ်၊ စိတ်ဓါတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျဆင်းမယ် ဖြေရှင်းနိုင် သည်ကတော့ ပံ့ပိုးမှုတွေ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အရင်းအနှီးရရင် အဆင်ပြေမယ်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာမှာတော့ အဟာရချို့တဲ့ တစ်ကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းမှုမရှိတာ တွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက် အဖြစ်ရောဂါဖြစ်မယ် ဖြေရှင်းနိုင်မှု နည်းလမ်းမှာတော့ ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးသင့်ပါသည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများမှာတော့ မိဘများက စီးပွားရေးအဆင်မပြေ ပညာရေးဦးစားမပေးတာကို တွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက် အနေဖြင့် လူရာမဝင် အကျင့်ပျက်နိုင်၊ ဖြေရှင်းနိုင်မှုနည်းလမ်းမှာတော့ ပညာရေးပဟုသုတများကို မိဘတွေကိုပေးသင့်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်မှုအနေဖြင့် နေပူပြင်းလို့ နေမကောင်းဖြစ်။

အကျိုးဆက်ကတော့ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောဖြစ်နိုင် ဖြေရှင်းနိုင်တာကတော့ အရိပ်ရသောနေရာတွင် နေနိုင်မယ်၊ ကစားနိုင်မယ်ဆိုလျှင် ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဟု သုံးသပ်ချက် တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှုသုံးသပ်ချက်တွင် ရပ်ရွာလူထုအပေါ် ကျရောက်နိုင်သည့် ကျရောက်နေသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ဆိုင်ကလုန်း၊ မိုးသည်းထန်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်းများဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဘေးအန္တရာယ် ဗဟုသုတ နှင့် ဘေးအန္တရာယ်အဆင့် သတ်မှတ်ခြင်း သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်စဉ်များနှင့် သက်ရောက်မှုများ မှတ်တမ်းမထားရှိခြင်းစသည့် အလေ့အထများမရှိပါ။ ထို့နောက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပါက ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ အမျိုးသမီး၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်းတို့သည် ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော် အန္တရာယ်မြေပုံနှင့် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မြေပုံများမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးပါက ကျေးရွာအနေဖြင့် အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲမှု မရှိခြင်းကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တော့ မည်ဆိုပါက ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်းများ ရှိပါသည်။ ဥပမာ- ပင်လယ်အော်ပါက ဆူနာမီဖြစ်ခြင်း၊ ဇင်ယော်ဌာန်များ ချောင်းတွင်းဝင်ပါက မုန်တိုင်းဖြစ်တတ်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းမှ အော်လန် ပစ္စည်းဖြင့် သတိပေးလေ့ရှိပါသည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ခံအနေဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေး အပိုင်းဖြစ်ပြီး သဘာဝဘေးမကျရောက်မီ ကြိုတင်လေ့ကျင့်ပေးခြင်းများမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် သတင်လက်ခံသူ နောက်ဆုံးသတင်း မှတ်တမ်းတင်ထားသူမရှိခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်ပြန်ကြားရေးစင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ မရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကြိုတင် သတိပေးရေး စနစ်အား ကျေးရွာအနေဖြင့် FM ရေဒီယိုများ၊ ရုပ်မြင့်သံကြား အုပ်ချုပ်ရေး မှ ရရှိကြပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပါက အစီစဉ်များရေးဆွဲခြင်း၊ မှတ်တမ်းများထားခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာမိုးလေဝသဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ပိုင်းတွင် အားနည်းပါသည် ဟုသုံးသပ်ပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်း ကျေးရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်းသုံးသပ်ချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေး သွားရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများ၊ ပျက်စီးမှုများ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ မရှိခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များနှင့် ပတ်သတ်ပြီးဆွေးနွေးရာတွင်လည်း သင်္ဘောကွင်း ကျေးရွာသည် ရှေးဟောင်းနယ်မြေတွင်မရှိခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ညစ်ညမ်းမှုများနှင့် ပတ်သတ်ပြီးဆွေးနွေးရာ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ညစ်ညမ်းမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်းကို ဆွေးနွေးရာတွင် ကျေးရွာ၏ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝန်းများ၏ လုပ်ဆောင်မှုကို ထိခိုက်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းအကြောင်းကို ဆွေးနွေးရာ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ၊ ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များကို ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရှိရင်းစွဲသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အရင်းမြစ်များ၊ အများပြည်သူနှင့် လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများ အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ကြောင်း ဆွေးနွေးတွေ့ရှိရပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ်	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ	ပြင်းအား	အချိန်	သတိမပေးမိ	သတိပေးပြီး	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	ရလဒ်	အဆင့်
ရေကြီးခြင်း	**	*	*	-	-	-	*	***	***	၁၁	၃
ဆူနာမီ (ရေလှိုင်း)	*	*	**	-	-	-	-	-	-	၄	၄
မာလာ (မုန်တိုင်း)	*	*	*	-	-	-	-	-	-	၃	၅
နာဂစ် (မုန်တိုင်း)	*	*	***	***	-	-	-	***	***	၁၄	၁
အပူလွန်ကဲမှု	*	*	***	***	-	*	-	**	**	၁၃	၂

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်များကို ဆန်းစစ်တွေ့ရှိချက်တွင် ရေကြီးခြင်းအားဖြင့် ရွာသူ/သားများ ထိခိုက်မရှိပါ။ လယ်သမားများမှာ အနည်းငယ်တာတံမန်များကျိုးပါက စပါးသီးနှံများ ပျက်စီးနိုင်ပါတယ်။ ထိုရေကြီးမှုသည် အချိန်အားဖြင့် ပြင်ထန်မှုမရှိ၊ ဖြစ်ပွားမှုနည်းတယ်၊ ဆူနာမီရေလှိုင်းသည် သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာအပေါ် ၂၀၀၄ ခုနှစ်က တစ်ကြိမ်သာ ကျရောက်ခဲ့ ဘူးသည်။ သို့သော် သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာအပေါ် ထိခိုက်မှုအနည်းအငယ်သာ ကျရောက်ခဲ့၍ ထိုထိခိုက်သူများမှာ မြစ်ကမ်းနေ ပုဇွန်သားပေါက်ထောင်သူများ ပိုက်မျော၊ သဲဖုံး ၃/၄ ဦးလောက်သာဖြစ်ခဲ့သည်။ မာလာမုန်တိုင်းသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှာ ကျရောက်၍ နေအိမ်လေးငါးလုံး အမိုးလံပျက်စီးခဲ့ဘူးသည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းမှာ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ အပေါ် အဆိုးရွားဆုံး ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် သင်္ဘောကွင်းရှိနေအိမ်များ အကုန်ပျက်စီး အိုးပျောက်ခွက်ပျောက်ဖြစ်ကာ လူ (၉) ဦးသေဆုံးခဲ့ရသည်။ ကျန်အသက်ရှင်သူများမှာ ရွာပေါ်ရှိ ဥယျာဉ်ခြံမြေမှ သစ်ပင်များပေါ် တက်ရောက်နေထိုင်၍ အသက်ရှင်သန်ခွင့် ရရှိခဲ့ရသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှု	အပူပြင်း	သောက်ရေ ရှားပါး	သီးနှံပျက်စီး	ရမှတ်	အဆင့်
၁	အပူပြင်း		သောက်ရေ ရှားပါး	သီးနှံပျက်စီး	၀	၃
၂	သောက်ရေရှားပါး			သောက်ရေ ရှားပါး	၂	၁
၃	သီးနှံပျက်စီး				၁	၂

သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်းဖြင့် ပြည်သူလူထုများကြုံ တွေ့ရသော် အခက်အခဲများကိုတွေ့ရပါသည်။ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု မှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများမှာ အဆင့်(၁) အနေနှင့် သောက်ရေရှားပါးခြင်း၊ အဆင့် (၂)အနေ နှင့် သီးနှံပျက်စီးခြင်း၊ အဆင့် (၃) အနေနှင့် အပူချိန်ပြင်းခြင်းများကို လည်းတွေ့ရပါသည်။ ၎င်းသောက်ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် ဝမ်းနှင့်ပက်သတ်သောရောဂါများ ကြုံတွေ့ရပြီး၊ သီးနှံပျက်စီး သောကြောင့် ငွေကြေးဆုံးရှုံးခြင်း၊ အပူချိန်ပြင်းသောကြောင့် အလုပ်မလုပ်နိုင်ခြင်းများကြုံတွေ့ကြရသည်။ ၎င်းအခက်အခဲများကို သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး

ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါး သောသူများ၊ မသန်စွမ်းများကပို၍ ခံစားရသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ နွေရာသီသောက်ရေရှားပါးမှုကို နှစ်စဉ်တိုင်းကြုံတွေ့ရပါသည် ကိုလည်းတွေ့ရ ပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

မိုးလေဝသအချက်အလက် (ရာသီဥတုရာဇဝင်၊ မိုးလေဝသဗေဒ)	မကြာသေးခင်ကာလ ၁ - ၂ လ	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုး/လေခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တဆက်တည်း စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
ရေကြီးခြင်း	-	-	ရေကြီးလျှင်လမ်းများပျက်စီး၊ လယ်များပျက်စီး	-	လမ်းများကိုရေမကျော်အောင်ဖို့မယ်၊ တာတမံများကို ခိုင်ခံ့အောင် ရေမကျော်အောင်ပြုလုပ်မယ်။	ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ စလောင်းမှ သတင်းလေ့လာမည်။
ဆူနာမီ(ရေလှိုင်း)	-	-	ချောင်းတွင်းမှလှေများပျက်စီး၊ မြစ်ကမ်းဘေးအိမ်များပြို၊ ပိုက်များ ဒီရေနောက်ပျောက်သွားမယ်	-	လှေများကိုခိုင်အောင်ကြီးချည်မယ်၊ အိမ်များကို ကုန်းပိုင်းမှာဆောက်မယ်၊ ပိုက်များကိုကုန်းမြင့်ကိုပို့မယ်။	။
မာလာမုန်တိုင်း	-	-	ရေတွေကြီးမယ်၊အိမ်တွေပြိုမယ်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ၊ လူများသေနိုင်တယ်။	ဇင်ယော်ငှက်များကုန်းတွင်း သို့ဝင်ရင် မုန်တိုင်းဖြစ်နိုင်သည်ဟု ခန့်မှန်းတတ်ပါသည်။	မြို့ပေါ်ကိုပြောင်းရွှေ့မယ်၊ ကျွဲနွားများကို ကုန်းမြင့်သို့ပို့မယ်၊ ထိခိုက်လွယ်သူများကို ဘေးလွတ်ရာသို့ပို့ထားမယ်။	။
နာဂစ်မုန်တိုင်း	မုန်တိုင်းဖြစ်သွားတယ်	-		-	မြို့ပေါ်သို့ရွှေ့ပြောင်း၊ ဘေးလွတ်ရာသို့ရွှေ့ပြောင်းထားမယ်၊ အစားအစာများကို သိုလှောင်ထားမယ်။	။
သောက်ရေရှားပါးမှုပြဿနာ	နေပူရိုက်ပြင်းပြီး ရေများလျော့နည်း လာတယ်	-		-	ရေကိုကြိုချက်သောက်မယ်၊ နေပူထဲကို ခလေးတွေကို မထွက်ခိုင်းဘူး၊ အလုပ်ထွက်မလုပ်ဘူး။	။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်း ကျေးရွာ၏ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်ပြဇယား သုံးသပ်ချက် အနေဖြင့် ရေကြီးခြင်း၊ ဆူနာမီရေလှိုင်း၊ မာလာမုန်တိုင်း၊ နာဂစ်မုန်တိုင်း၊ သောက်ရေရှားပါးခြင်း ပြဿနာများရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂) လ အတွင်းမှာတော့ နာဂစ်မုန်တိုင်းနှင့် သောက်ရေရှားပါးခြင်း ပြဿနာများသာ ထူးခြားမှုဖြစ်သွား ပါသည်။ ထူးခြားမှုကတော့ မုန်တိုင်းဖြစ်တယ်၊ နေပူရှိန်ပြင်းပြီး သောက်ရေများ လျော့နည်းလာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှုအနေနဲ့တော့ ဘာမှမရှိဘူးဆိုတာ တွေ့ရှိရပါသည်။ စပ်ဆက်ဖြစ်ပေါ်မှုများက အကြောင်းအရာများပြားရှိတာကို ဆွေးနွေးချက်များ အတိုင်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်မှာတော့ မာလာမုန်တိုင်းနှင့်ပတ်သက်သော ခန့်မှန်းချက်သာ တွေ့ရှိရပြီး ကျန်အချက်များကိုမူ မခန့်မှန်တတ်ကြဘူးကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုမှာ တော့ ရပ်ရွာလူထုမှ ၎င်းတို့ လွတ်မြောက်နိုင်သောအရာများကို ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားသည်များကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

အကြောင်းအရာ	ရှယ်တာ	လမ်းပြုပြင်ခြင်း	အသိပညာပေးခြင်း	ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး	ရေလှောင်ကန်	ကန်တူးဖော်ခင်း	ရေကာတာ	သက်ကယ်ကုန်း	ရမှတ်	အဆင့်
ရှယ်တာ		ရှယ်တာ ၁	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	၇	၁
လမ်းပြုပြင်ခြင်း			လမ်းပြုပြင်ခြင်း	ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး	လမ်းပြုပြင်ခြင်း	လမ်းပြုပြင်ခြင်း	လမ်းပြုပြင်ခြင်း	လမ်းပြုပြင်ခြင်း	၅	၃
အသိပညာပေးခြင်း				ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး	ရေလှောင်ကန်	အသိပညာပေးခြင်း	အသိပညာပေးခြင်း	အသိပညာပေးခြင်း	၃	၅
ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး					ရေလှောင်ကန်	ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး	ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး	ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး	၆	၂
ရေလှောင်ကန်						ရေလှောင်ကန်	ရေလှောင်ကန်	ရေလှောင်ကန်	၄	၄
ကန်တူးဖော်ခြင်း							ကန်တူးဖော်ခြင်း	ကန်တူးဖော်ခြင်း	၂	၆
ရေကာတာ								သက်ကယ်ကုန်း	၀	၀
သက်ကယ်ကုန်း									၁	၇

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်း သုံးသပ်ချက်တွင် ရှယ်တာ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ အသိပညာပေးခြင်း၊ ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး မိုးရေလှောင်ကန်၊ ကန်တူးဖော်ခြင်း၊ ရေကာတာ၊ သက်ကယ်ကုန်းဖြစ်ပြီး ရှယ်တာသည် အဆင့် (၁) လိုအပ်ကြောင်း မုန်းတိုင်းအန္တရာယ်နှင့် ရေကြီးခြင်းအန္တရာယ်များကို ကာကွယ်ရန်ဖြစ်ပြီး

ကျေးရွာအစည်းအဝေးများပြုလုပ်ရန် အဆောက်အအုံများလိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကန်တူးဖော်ခြင်းကို အဆင့် (၂) ရွေးချယ်ပါသည်။ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းကြောင့် ရေရှားပါးမှု ပြဿနာများကြောင့် သောက်ရေများဝယ်သောက်ရခြင်းများ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့များဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကန်တူးဖော်ခြင်းသည် ဒုတိယနေရာ တွင် ထားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အသိပညာပေးခြင်းကို အဆင့် (၃) နေရာတွင်ထားပြီး ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုး အသိပညာများကြောင့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ ပြားခြင်းကို တွေ့ရပါသည်။ မိုးရေလျှောင့်ကန်ကို အဆင့် (၄) တွင် ထားရခြင်းမှာ ရေရှားပါးမှုပြဿနာများကိုလျော့ချရန် မကျန်းမာမှုများကို ထိန်းချုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ လမ်းပြုပြင်ခြင်း ကို အဆင့် (၅) တွင်ထားရခြင်းမှာ မိုးတွင်းအခါတွင် ရေအိုင်များ၊ လမ်းများပျက်စီးခြင်းများကြောင့် ကျောင်းသား/ ကျောင်းသူနှင့် ဈေးသည်များ အခက်တွေ့ရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံကို အဆင့် (၆) တွင် ကထားရခြင်းမှာ မူကြိုနှင့်အရေးပေါ် အစည်းအဝေးများတွင် ကျေးရွာပိုင်နေရာ၏ ကျေးရွာပိုင်ပစ္စည်းများသို့လှောင် ရန်နေရာများ ထားရှိရန်အတွက်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကယ်ကုန်းကို အဆင့် (၇) ထားရခြင်းမှာ လက်ရှိ သက်ကယ်ကုန်း ရှိသော်လည်း အပင်များများဖြင့် ပျက်စီးခြင်း၊ မြေအန္တရာယ်များကြောင့် အသုံးပြု မရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရေကာတာကို အဆင့် (၈) သတ်မှတ်ရာတွင် သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာသည် ပင်လယ်နှင့်နီးခြင်း၊ ဆူနာမီဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ခြင်း များကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	ရမှတ် ပေါင်း
ရှယ်တာ	လုပ်ငန်းကို စိတ်ချစွာလုပ်နိုင်	၂	ဘာသာရေးပွဲတော်များ ပြုလုပ်နိုင် အစည်းအဝေးနေရာအ သုံးပြုနိုင်	၃	-	-	၅
	အခက်အခဲမရှိ	၀	အခက်အခဲမရှိ	၀		-	၀
ခိုလှုံရာအဆောက် အဦး(မူကြို)	လုပ်ငန်းကိုစိတ်ချစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်	၃	ဖအစည်းအဝေးနေရာ အသုံးပြုနိုင်	၃	-	-	၅
	မရှိ	၀	မရှိ	၀		-	၀
လမ်းပြုပြင်	ဈေးရောင်းသွားကောင်း၊ ကျောင်းသားကျောင်းတက်	၃	ဘာသာရေးပွဲတော်များ ပြုလုပ်နိုင်	၃	ရွာစည်ကားလာမယ်	၃	၉
	မရှိ	-	မရှိ	-	မရှိ	-	၀

မိုးရေလျှောက်ကန်	ငွေကြေးသက်သာ	၃	လူမှုရေးတိုးပွားလာမယ်	၂	အပင်များစိမ်းလန်းစိုပြေလာမယ်	၂	၇
	မရှိ	၀	မရှိ	၀	မရှိ	၀	၀
အသိပညာပေးခြင်း	ပစ္စည်းဆုံးရှုံးမှုနည်း	၂	ရင်းနှီးမှုတည်ဆောက်	၂	အပင်စိုက်ပျိုးမှုများလာမယ်	၂	၆
	မရှိ	၀	မရှိ	၀	မရှိ	၀	၀

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ သင်္ဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်ပေးသုံးသပ်ချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ရှယ်တာလုပ်ဆောင်ရာတွင် အကျိုးရရှိမှုရမှတ်အနေဖြင့် စုစုပေါင်း (၅) မှတ်ရရှိပြီး ဆိုးကြီးအနေဖြင့် ရမှတ်ရရှိမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ခိုလုံရာအဆောက်အဦးပြုလုပ်ပါက အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုရမှတ်အနေဖြင့် (၅) မှတ်ရရှိတာတွေ့ရပြီး ဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ရမှတ်ရရှိမှုမရှိပါ။ လမ်းပြုပြင်ရာတွင် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုအနေဖြင့် ရမှတ် (၉) မှတ် ရရှိပြီး ဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ရမှတ်ရရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အသိပညာပေးမှု ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် ရမှတ် (၆) မှတ်ရရှိပြီး ဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ရမှတ်ရရှိမှုမရှိကြောင်းကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးအန္တရာယ်ခိုင်ခံ့စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းအမျိုးအစား	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေလုပ်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်
ရှယ်တာ	ရပ်ရွာလူထုအားလုံး	ပညာရှင်များနှင့်ရွာသူ/သားများ	ရွာလယ်	ပညာရှင်နှင့် ပံ့ပိုးမည်အဖွဲ့အစည်းကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ	သိန်း ၃၀၀	မရှိပါ	ဒီဇင်ဘာလ - ဇန်နဝါရီလ ၂၀၁၇ အထိ
ခိုလုံရာအဆောက်အဦး (မူကြိုကျောင်း)	ရပ်ရွာလူထုအားလုံး	ရွာသူ/သားများ	ရွာလယ်	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖ	သိန်း ၈၀	မရှိပါ	ဒီဇင်ဘာလ - ဇန်နဝါရီလ ၂၀၁၇ အထိ

လမ်းပြုပြင်ခြင်း	ရပ်ရွာလူထုအားလုံး	ရွာသူ/သားများ	ရွာတလျှောက်လုံး	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖ	သိန်း ၃၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာလ - နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ရေလှောင်ကန်	ရပ်ရွာလူထုအားလုံး	ရွာသူ/သားများ	ရွာဘုန်းကြီးကျောင်းအရှေ့	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖ	သိန်း ၈၀	မရှိပါ	ဇန်နဝါရီလ - ဧပြီလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအသိပညာပေးခြင်း	ရပ်ရွာလူထုအားလုံး	မြို့နယ်မိုးလေဝသပညာရှင်များနှင့် ရွာသူရွာသားများ	ရွာသားတစ်ဦးအိမ်	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖ	သိန်း ၁၀	မရှိပါ	နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သဘောကွင်းကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုအပေါ် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေနိုင်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ ရှယ်တာ၊ ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး (မူကြို)၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ရေလှောင်ကန်၊ အသိပညာပေးခြင်းဟူသော လုပ်ငန်းများပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင် ရာတွင် ရှယ်တာမှာ ပညာရှင်များခေါ်ယူပြီး ရပ်ရွာလူထုကိုဦးတည်သော သိန်း ၃၀၀ တန်ဖိုးရှိ ရှယ်တာကို ရွာလယ်ရှိမြေကွက်လပ်တွင် ဆောက်လုပ်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက ဦးဆောင် လုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ ကျန်ရှိသော ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း ရေလှောင် ကန်၊ အသိပညာပေးခြင်း လုပ်ငန်းများမှာ ရွာသားတွေကလုပ်ဆောင်ပြီး ကျေးရွာတစ်လျှောက် လုံးနှင့် ရွာလယ်တွင်သာလုပ်ဆောင်ကြ၍ ဦးဆောင်သူမှာလည်း အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှသာဖြစ်သည်။ သို့သော်ကုန်ကျငွေများမှာ မတူညီပေ။ ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး (မူကြို) ကို သိန်း ၈၀၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်းကို ငွေ သိန်း ၂၀၊ ရေလှောင်ကန် ဂါလန် ၁၀၀၀ ဆံ့သော ကန်ကြီးကို သိန်း ၈၀၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာလျှင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနည်းပညာများကို ပြုလုပ်မည့်ပညာပေးပွဲနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးခြင်း အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲကို ကျပ်သိန်း ၁၀ သိန်းဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းများကိုသာ ပြုလုပ်နိုင်မည်။ သဘောကွင်းကျေးရွာ အနေဖြင့် စီးပွားရေး၊ လှူမှုရေး၊ ပညာရေးများတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်ပြီး ရွာ၏ တိုးတက်မှုကို ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့သော လုပ်ငန်းများကို ပေါ်ထွက်လာစေရန် ရွာသားအားလုံးမှ ပူးပေါင်းဆွေးနွေးခြင်းများရှိ၍ အငြင်းပွားမှုများလည်း

ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ဝင်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့သောကြောင့် အဆင်ပြေခဲ့ပါသည်။ ထိုကျေးရွာတွင် ရွာသားများမှာလည်း အမှန်တကယ် ဤအရာများကို လိုအပ်ပြီးပညာပေးရေး လုပ်ငန်းများကိုလည်းစိတ်ဝင်စားလာမည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

သဘောကွင်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိက ဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို

အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတ်ပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည်
 တည်နေရာ ဒွာသံတွင်းကျေးရွာ၊ ပြင်ဇေယျာ၊ နယ်
 လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- နီးသည်ထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- ဝေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ၊

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ
 မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
 ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပဏာမများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
 (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အခြေပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ထုနာမီ</p> <p>☒ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <i>... ဝဲယမ်းစာပေ</i></p> <p>မိုးများသောပြေပြီမှု</p> <p>☐ မိုးရေချိန်</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြရန်)</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ</p> <p>☐ မိုးရေချိန်</p> <p>☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ)</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် တစ်ချက်တည်းသုံးပါ)</p>
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ဝန်မှန်းသည့် ဓလေ့များရှိပါသလား။</p> <p>☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p>
<p>စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု</p> <p>အားသာချက်များ</p> <p>အားနည်းချက်များ ☒</p> <p>အကြံပြုချက်များ</p>	
၃။ ထက်သွယ်ရေးနှင့် ဂွမ်းပေါင်းစောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <p>☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာသားအန္တရာယ်</p> <p>☐ အခြား</p>	<p>ညှိနှိုင်းစောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <p>☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☐ ရုံး</p> <p>☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ</p> <p>☐ အခြား</p> <p>တစ်ချက်တည်းသုံးပါ။</p>

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ: ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၀ _____</p> <p>၁ <u>VPMC</u> _____</p> <p>၂ _____</p> <p>၃ _____</p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အဖြစ်အဆင်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြောရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပမာဏကို တပ်ထားပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--	--

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ: ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: _____

အားနည်းချက်များ:

အကြံပြုချက်များ: _____

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း။

ရုပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။

အောက်ဖော်ပြပါ အကွတ်များမှ သင့်တော်ရာကို အနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☒ အရေးအပါကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☐ လက်ကိုင်ဖုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါက တာဝန်ရှိဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ ဖုတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၅) ဒေသတွင်းအားအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား ဖော်ခုံကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြခြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတင်းပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ ဒေသရာဇာသာ လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကာကွယ်တွေ့အတွက် ဦးလေ့လာ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း စားအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ ဖုတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
 - လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
 - ရေဒီယို (VHF/HF)
 - သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
 - လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
 - အချက်ပြ ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲခြင်း
 - ခေါင်းစေ့လောင်း
 - အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
 - ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ရှုရေးပါ)
 - အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။
- ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
- မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ သယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည့်နည်း။ _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ခက်မိတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကျေးရွာအုပ်စုအား ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်မြေ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြု မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်မြေ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းစိုလှုံ့ရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- စိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် စိုလှုံ့ရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

စိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံ ပစ္စည်းများ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား

- ဘေးကင်းသောရွေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစေရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် စားဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့စတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ရေဒိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်မြေမြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ ဖေ့စပွ့၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ ✓

အကြံပြုချက်များ

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ _____

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။ _____

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်ကဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။ _____

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ ရှိလျှင်၊အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။ _____

သုံးသပ်ချက်များ ဆောလျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ ရှိလျှင်၊အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ _____

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ ✓

အကြံပြုချက်များ

အနစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဝဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလှထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

၃၅

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု၊ ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ၊

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံစံသို့မဟုတ် ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံစံသို့(က-၊ ဗ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ ဗ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ - သင်္ဘောကွဲ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း - BPAED Project		
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြစ်ခံမှုများ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်	ရှိ	မရှိ
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။		✓
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေခဲတာမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောဖြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောပွဲလုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိခိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရွေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စိမ့်ကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်း၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စိမ့်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော မွန်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စိမ့်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသွင်းအပိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းမျိုးဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေပါသလား။		✓
စိမ့်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသွင်းအပိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုဝေးမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလား။		✓
စိမ့်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသွင်းအပိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကို ထိခိုက်မှု များဖြစ်စေပါသလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အစဉ်အစဉ်		
စိမ့်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ဝိပဿနာပြုစေပါသလား။		✓
စိမ့်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးခြင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူ့ဝိညာဉ်များကို ဝိပဿနာပြုစေပါသလား။		✓
စိမ့်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ဝိပဿနာပြုစေပါသလား။	✓	
စိမ့်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ဝိပဿနာပြုစေပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုလွှာအရင်းအမြစ်များကို မြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်းရန် / စတင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် မြန်လည်၍ တိုင်ကြားပါ။		

ပုံစံ ၁။ ဝင်္ဂတူကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စိမ့်ကိန်းများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားဆန်းစစ်ရန်အတွက် ဝိပဿနာပြု နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စိမ့်ရန် တရားဝင်ပြည်ပံ့ပိုးမှု ဖရို၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု (သို့) ဌာနတွင်းသုံးများ ပေါ်ထင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာများသည် မှားယွင်းမှုများအားဖြင့် ဝိပဿနာပြု အဖွဲ့ တို့၏ အင်အားစုပေါ်တွင် မှထည့်သွင်းရင်းတွင် စိမ့်ရန် တရားဝင် အသုံးပြုစုစီမံ အလှူအဆက် (သစ်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးဖြစ်စေရန်၊ တရားကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 စံပြုရေးများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစိစစ်ရမည်။ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စိစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အင်တာအိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။

၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု ကြီးကြပ်သည့် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အခြေအနေများဖြင့် သတိပေးတုံ့ပြန်ပညာရှိစိမ့်ကိန်းမတို့ ရှိစွာလူထု၊ အပိုစုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း ထိုးထက်လာနိုင်ပါသည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ရှိတတ်သော်လ်ကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်နိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေးပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေး ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈